

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา
Course Specification

0116156 ปรัชญาทางภูมิศาสตร์
Philosophy of Geography

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภูมิศาสตร์และภูมิสารสนเทศ
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0116156 ปรัชญาทางภูมิศาสตร์

3(3-0-6)

Philosophy of Geography

การกำเนิด วิวัฒนาการ แนวความคิดและผลงานของนักภูมิศาสตร์ ที่มีชื่อเสียงตั้งแต่ยุคคลาสสิก ยุคสมัยใหม่และหลังยุคสมัยใหม่

Origin; evolution; concepts; and works of famous geographers since the classical, modern and postmodern era

2. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- ☒ วิชาเอกบังคับ
- ☐ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อ.ณิชาภัทร เพชรแก้ว

อาจารย์ผู้สอน อ.ณิชาภัทร เพชรแก้ว

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2568 ภาคเรียนที่ 2/ นิสิตภูมิศาสตร์ชั้นปีที่ 3

5. สถานที่เรียน

อาคาร 13 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

30 ตุลาคม 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

- 1.1 ทราบและเข้าใจแนวความคิด หรือหลักปรัชญาทางภูมิศาสตร์
- 1.2 ทราบ และ อธิบายการเปลี่ยนแปลงแนวความคิดทางภูมิศาสตร์ตามกาลเวลาได้
- 1.3 ทราบถึงผลงาน และแนวความคิดของนักภูมิศาสตร์คนสำคัญ
- 1.4 สามารถนำแนวความคิดทางภูมิศาสตร์อธิบายปรากฏการณ์ในพื้นที่ได้

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และมีความเข้าใจแนวความคิดทางภูมิศาสตร์ และสามารถนำไปใช้ในรายวิชาต่าง ๆ ได้

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 3x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 0x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 6x 15 สัปดาห์

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยแจ้งตารางให้ผู้เรียนทราบ

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	บทนำ: - ความหมายภูมิศาสตร์ - โครงสร้างของวิชา - กลยุทธ์ทางการศึกษา - - กลยุทธ์ทางการค้นคว้าวิจัย	3	0	กิจกรรม 1.บรรยาย 2.ให้ผู้เรียนค้นคว้า ความหมายของ ภูมิศาสตร์ และนำมา แลกเปลี่ยนความรู้ กับคนอื่นๆ ในชั้น เรียน สื่อที่ใช้ power point	อ.ณิชภัทร
2-4	ประวัติและแนวความคิดทางภูมิศาสตร์ -ภูมิศาสตร์สมัยคลาสสิก -ภูมิศาสตร์โลกมุสลิม - -ภูมิศาสตร์โลกตะวันออก	9	0	กิจกรรม 1.บรรยาย 2 .แบ่งผู้เรียนเป็น กลุ่ม และรายบุคคล ค้นคว้านักภูมิศาสตร์ คนสำคัญและผลงาน ในแต่ละสมัย และ นำเสนองานในชั้น เรียน สื่อที่ใช้ power point	อ.ณิชภัทร
5-6	ภูมิศาสตร์สมัยการสำรวจบุกเบิกและการ ค้นพบ - การสำรวจทางทะเล และการค้นพบ ข้อเท็จจริงทางภูมิศาสตร์	6	0	กิจกรรม 1.บรรยาย 2.ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม ค้นคว้านักสำรวจทาง ทะเลที่สำคัญ และ เหตุการณ์ที่สำคัญใน สมัยการสำรวจ และ นำเสนอ สื่อที่ใช้ power point	อ.ณิชภัทร
7-8	จุดเริ่มต้นของภูมิศาสตร์สมัยใหม่ - อเล็กซานเดอร์ ฟอน ฮุมโบลด์ท์	6	0	กิจกรรม 1.บรรยาย	อ.ณิชภัทร

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	- คาร์ท ริทเทอร์			2. ให้นักศึกษา ผลงานของฮูโบ ลด์ท์ และริทเทอร์ สรุปโดย mind map ความเหมือน และ ความแตกต่าง เกี่ยวกับ ผลงาน และ วิธีการศึกษา ภูมิศาสตร์สมัยใหม่ ของฮูโบลด์ท์ และ ริทเทอร์ สื่อที่ใช้ power point	
9	สอบกลางภาค				
10	การปฏิรูปทางภูมิศาสตร์ - มลเหตุของการเปลี่ยนแปลง - การปฏิรูปทางภูมิศาสตร์ - - ศาสตร์ทางพื้นที่	3	0	กิจกรรม 1.บรรยาย สื่อที่ใช้ Power point	อ.นิชาภัทร
11-12	แนวความคิดทางภูมิศาสตร์และนัก - ภูมิศาสตร์คนสำคัญ	3	3	กิจกรรม 1.บรรยาย 2.แบ่งกลุ่มผู้เรียน เลือกแนวความคิด ทางภูมิศาสตร์ของ นักภูมิศาสตร์ที่สนใจ โดยสืบค้นจาก หนังสือ และนำเสนอ โดย power point ซึ่งการเรียนแบบ Active Learning สื่อที่ใช้ Power point	อ.นิชาภัทร
13-15	การศึกษาปรากฏการณ์ในพื้นที่ตาม - แนวความคิดทางภูมิศาสตร์	2	7	กิจกรรม 1.แบ่งกลุ่มผู้เรียน ศึกษาปรากฏการณ์ ในจังหวัดสงขลาซึ่ง	อ.นิชาภัทร

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				เป็นการเรียนรู้โดยใช้ ชุมชนเป็นฐาน เพื่อ ประยุกต์แนวความคิดทางภูมิศาสตร์มา อธิบายปรากฏการณ์ ทางพื้นที่ในพื้นที่จริง	
16	รายงานการศึกษาปรากฏการณ์ในพื้นที่ ตามแนวความคิดทางภูมิศาสตร์	1	2	ให้ผู้เรียนรายงานผล จากการศึกษา ปรากฏการณ์ในพื้นที่ เป็นรายกลุ่มตามที่ ได้รับมอบหมาย และ ส่งรูปเล่มรายงานซึ่ง จะเป็นนวัตกรรมทาง สังคมของผู้เรียน	อ.นิชาภัทร
17	สอบปลายภาค				
18					
รวม		30	45		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☒ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☒ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☐ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☒ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☒ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☒ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☐ 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1	ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ประเมินพฤติกรรมผู้เรียนในชั้นเรียน และจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน	1-8 และ 10-16	ร้อยละ 5
2	ด้านความรู้	ประเมินจากการสอบ และเล่มรายงานที่เป็นนวัตกรรมทางสังคมของผู้เรียน	9 และ 17-18	ร้อยละ 50
3	ด้านทักษะทางปัญญา	จากผลงานการศึกษาภาคสนามในพื้นที่จังหวัดสงขลา การนำเสนองาน	1 4 6 11-13 และ 14-16	ร้อยละ 20
4	ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	งานที่ได้มอบหมายทั้งในชั้นเรียน และภาคสนาม	1-8 และ 10-16	ร้อยละ 5
5	ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	จากงานที่ได้รับมอบหมาย การจัดทำรายงาน และ การนำเสนองาน	11-16	ร้อยละ 20
รวม				100 %

วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. 2527. แนวความคิดทางภูมิศาสตร์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. 2549. แนวความคิดใหม่ทางภูมิศาสตร์. กรุงเทพฯ: บริษัท มิสเตอร์ก๊อปปี้ (ประเทศไทย) จำกัด.

เสน่ห์ ญาณสาร. 2546. ประวัติแนวความคิดภูมิศาสตร์สมัยคลาสสิก. เชียงใหม่: ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เสน่ห์ ญาณสาร. 2546. ประวัติแนวความคิดภูมิศาสตร์สมัยใหม่. เชียงใหม่: ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

James,P.E. and Marti, G.J. 1981. All Possible Worlds: A History of Geographical Ideas. New York: Wiley.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

บทความวิจัยจากวารสารทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ